

[Industriministeren]

medfører mindre afhængighed af olie som brændsel, nu anført som låneformål i overensstemmelse med den siden 1974 fulgte praksis. Lån til dette formål er undtaget fra det for de øvrige låneformål gældende krav om, at låntager skal være en eksporterende eller importkonkurrerende virksomhed, idet hjemmemarkedsindustriens energibesparelser ud fra valutariske hensyn må anses for lige så værdifulde som eksportindustriens.

Lovforslaget indebærer endvidere en smiddiggørelse af det behovskriterium, der er omtalt i bemærkningerne til den gældende lov.

Forslaget skal tages som udtryk for, at regeringen fortsat ønsker at medvirke til at lette den udbygning og fornyelse af produktionsapparatet og den strukturtilpasning af produktion og afsætning, som er et vigtigt led i den tilstræbte styrkelse af landets økonomi og beskæftigelse.

Med disse ord, og idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg tillade mig at anbefale dette til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Industriministeren (Erling Jensen):

Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks erhvervsfond.

(Lovforslag nr. L 20).

Forslaget vedrører den del af loven, der omhandler eksportkreditordningen, og går ud på at forhøje grænsen for eksportkreditgarantier og kautioner fra 22 milliarder kr. til 30 milliarder kr., medens lovens øvrige bestemmelser ikke berøres af forslaget.

Folketinget drøftede i maj 1975 eksportkreditordningen og vedtog at forhøje den ramme, inden for hvilken eksportkreditrådet kan give garantier og kautioner, til 22 mia kr. Der er således hengået 5½ år, siden folkettinget sidst havde lejlighed til at drøfte rammen for eksportkreditordningen, idet en lovændring i 1977 alene vedrørte en mindre ændring i rådets sammensætning.

På denne baggrund kan det være rimeligt at beskæftige sig med udviklingen i den forløbne periode.

I bemærkningerne til lovforslaget er anført oplysninger om udviklingen siden sidste fremsættelse i eksportkreditrådets garanti- og kautionsforpligtelser, der er steget med knap

50 pct. til 20,6 mia kr. til trods for en væsentlig nedgang inden for skibssektoren. Baggrunden for den nævnte stigning må ikke alene søges i den omstændighed, at enkelte store eksportkontrakter indgår i forpligtelserne med store beløb. Der er tillige tale om, at betydelig flere danske eksportvirksomheder har gavn af ordningen. Medens der for 5½ år siden var 1.453 virksomheder, der benyttede ordningen, er dette antal pr. 31. december 1979 steget til 2.245 virksomheder. Dette har medvirket til, at antallet af årligt behandlede ansøgninger er steget fra 8.627 i finansåret 1974-75 til 13.081 i finansåret 1979, og at bestanden af løbende garantier og kautioner er vokset fra 11.000 i 1975 til 18.000 i 1979.

Udviklingen specielt i benyttelsen af eksportkreditrådets garantiordning kan illustreres ved at opgøre, hvor stor en andel af totaleksporten fra Danmark der er sikret ved eksportkreditgaranti. Denne andel var i finansåret 1974-75 på 10 pct. og i finansåret 1979 på 16 pct. svarende til en eksport på 12 mia kr.

Hertil kommer den eksport, som muligøres gennem kautioner for eksportlån, men på dette område er det ikke muligt ligesom for garantiområdet at opgøre den eksakte eksport. Jeg kan dog nævne, at en opgørelse foretaget på grundlag af indsendt regnskabsmateriale for 1978 viste, at virksomheder med kautioner fra eksportkreditrådet havde en årseksport på 16,7 mia kr.

I fremsættelsestalen i 1975 omtalte jeg, at eksportkreditrådet forberedte en række initiativer med hensyn til nye garantiformer m. v. som led i de løbende bestræbelser på at tilpasse eksportkreditordningen til erhvervenes behov, således at danske eksporterhvervs konkurrenceevne kan styrkes mest muligt.

Disse initiativer er nu ført ud i livet, og det er muligt at danne sig et billede af den betydning, de har haft i praksis.

Den såkaldte generalgarantiordning, der i princippet omfatter forsikring af en eksportørs samlede eksport, anvendes i stadig stigende omfang, navnlig af eksportører inden for tekstil- og beklædningsindustrien og møbelindustrien, og benyttedes ved udgangen af 1979 af 212 eksportører, der i løbet af 1979 eksporterede for 1,6 mia kr.

Finansgarantier for såkaldte køberkreditter har også fundet betydelig anvendelse, idet der pr. 31. juli 1980 var udstedt sådanne ga-

[Industriministeren]

rantier for et beløb på ca. 800 mill. kr., hvortil kommer en række tilsagn. Minimumsgrænsen for etablering af en køberkredit er for nylig nedsat fra 20 mill. kr. til 10 mill. kr. for at udvide anvendelsesområdet for denne finansieringsform.

Kursgarantiordningen for eksporttilgodehavender har derimod hidtil kun været benyttet i begrænset omfang.

Blandt de senere iværksatte forbedringer inden for eksportkreditområdet kan nævnes, at der er gennemført en udvidet tabsdækning i forbindelse med garantier, der dækker risici ved danske entreprenørvirksomheders projekter i udlandet. Endvidere er eksportkreditrådet begyndt at yde garantier for kreditlinjer. Ved en kreditlinje forstås et finansieringsarrangement, hvorved et dansk pengeinstitut yder lån til en udenlandsk låntager, f. eks. en bank eller et statshandelsselskab, til finansiering af kontrakter indgået mellem danske eksportører og importører i låntagers land. Eksportkreditrådet garanterer for tilbagebetalingen. En kreditlinje minder om en køberkredit, men under linjen kan finansieres en flerhed af større og mindre kontrakter, og systemet giver også mindre virksomheder en konkurrencemæssigt forbedret stilling, idet der under forhandlinger med udenlandske købere kan henvises til en eksisterende kreditfacilitet. Endelig har eksportkreditrådet i forbindelse med visse ændringer i systemet vedrørende garantier mod politiske risici forøget den laveste garantiprocent for sådanne garantier fra 80 pct. til 85 pct.

Med henblik på at styrke eksporten fra mindre virksomheder henstillede den daværende handelsminister i marts 1978 til eksportkreditrådet, at der iværksattes en opsøgende og konsultativ virksomhed i samarbejde med bl. a. pengeinstitutter og erhvervsorganisationer, samt at tilrettelægge en lempeligere praksis ved ydelse af kaution til mindre virksomheder.

Eksportkreditrådet har fulgt indstillingen på begge punkter, og jeg kan bl. a. oplyse, at der indtil nu er afholdt ca. 75 informationsmøder for medarbejdere i pengeinstitutter med det sigte, at denne kreds kan finde frem til mindre virksomheder, der har behov for og interesse af at benytte eksportkreditordningen.

Jeg deler den opfattelse, som har fundet udtryk i eksportkreditrådets hidtidige linje, at

den danske eksportkreditordning til stadighed må tilpasses de aktuelle vilkår på eksportmarkederne, og regeringen vil på dette som på en række andre områder støtte bestræbelserne på at øge dansk eksport.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, afspejler de vanskelige økonomiske konjunkturer her i landet og på eksportmarkederne sig også i eksportkreditordningens regnskabsresultat. Siden 1977 har der været et underskud på i alt 13,6 mill. kr., og også i indeværende og næste finansår er der udsigt til underskud. Jeg finder ikke, at den omstændighed, at en lang periode med overskud nu er afløst af nogle år med underskud, bør føre til, at eksportkreditrådet ændrer sin nuværende praksis og anlægger en mere restriktiv holdning ved sin behandling af ansøgninger. I betragtning af de samfundsmæssige fordele i henseende til eksportkreditordningens betydning for beskæftigelse og valutaindtjening mener jeg heller ikke, at der kan være betænkelighed ved at forhøje lovens beløbsramme. Jeg skal dog fremhæve, at eksportkreditordningen er en forsikringslignende ordning baseret på princippet om, at præmieindtægterne i det lange løb skal dække de opståede tab samt udgifterne i forbindelse med ordningens administration. Eksportkreditrådet har for nylig besluttet og opnået monopoltilsynets godkendelse af, at der sker en forhøjelse af rådets risikopræmier med 10 pct., og det kan ikke udelukkes, at yderligere forhøjelser bliver nødvendige.

Væksten i rådets forpligtelser har medført, at den nu gældende beløbsramme for rådets virksomhed må forudses i løbet af kortere tid ikke at være tilstrækkelig.

Med disse bemærkninger tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Erhvervsudvalget (9/10 80):

Udtræder: Kjelgaard (KF)

Nyt medl.: Tangsig Christensen (KF)

Udenrigsudvalget (9/10 80):

Udtræder: Kjelgaard (KF)

Nyt medl.: Tangsig Christensen (KF)

Valutaudvalget (9/10 80):

Udtræder: Kjelgaard (KF)

Nyt medl.: Tangsig Christensen (KF).

Landbrugs- og fiskeriudvalget (9/10 80):

Udtræder: Kjelgaard (KF)

Ny stedf.: Tangsig Christensen (KF)

Skatte- og afgiftsudvalget (9/10 80):

Udtræder: Kjelgaard (KF)

Ny stedf.: Tangsig Christensen (KF)

Udv. til valgs prøvelse (9/10 80):

Udtræder: Arne Melchior (CD)

Nyt medl.: Arnfast (CD)

Arbejdsmarkedsudvalget (9/10 80):

Udtræder: Arne Melchior (CD)

Nyt medl.: Arnfast (CD)

Kulturudvalget (9/10 80):

Udtræder: Arne Melchior (CD)

Nyt medl.: Arnfast (CD)

Det politisk-økonomiske udv. (9/10 80):

Udtræder: Arne Melchior (CD)

Ny stedf.: Arnfast (CD)

Udenrigsudvalget (9/10 80):

Udtræder: Arne Melchior (CD)

Ny stedf.: Arnfast (CD)

Det udenrigspolitiske nævn (9/10 80):

Udtræder: Arne Melchior (CD)

Nyt medl.: Arnfast (CD)

Valutaudvalget (9/10 80):

Udtræder: Arne Melchior (CD)

Nyt medl.: Arnfast (CD)

Arbejdsmarkedsudv. (9/10 80):

Udtræder: Kurt Hansen (VS)

Nyt medl.: Tyroll (VS)

Udtræder: Christophersen (V)

Ny stedf.: Hans Jørgen Holm (V)

Kirkeudvalget (9/10 80):

Udtræder: Anders Poulsen (V)

Nyt medl.: Sønderby (V)

Udtræder: Sønderby (V)

Ny stedf.: Anders Poulsen (V)

Miljø- og planlægningsudv. (9/10 80):

Udtræder: Christophersen (V)

Ny stedf.: Hans Jørgen Holm (V)

Udenrigsudvalget (9/10 80):

Udtræder: Christophersen (V)

Nyt medl.: Fogh Rasmussen (V)

Udtræder: Fogh Rasmussen (V)

Ny stedf.: Hans Jørgen Holm (V)

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 10. oktober 1980, kl. 9.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 20.59
